

Kommunal- og distriktsdepartementet

Vår dato: 17.02.2023

Deres dato: 05.12.2022

Deres referanse: 22/7042

Høring - Evaluering av statsforvalterenes geografiske inndeling

Næringslivets Hovedorganisasjon viser til høringsbrev fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 05.12.22 og vedlagt rapport "Færre og bedre – en evaluering av statsforvalterstrukturen" av Direktorat for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

NHO har om lag 30.000 medlemsbedrifter som sysselsetter ca. 650.000 årsverk, og vi har regionkontor i alle landets fylker.

Iverksetter av nasjonal politikk

Vårt hovedbudskap i høringen er at statsforvalterstruktur- og oppgavegjennomføring i større grad må være tilpasset implementering av nasjonal politikk, og især den som gjelder viktige næringsinteresser og næringslivets rolle i det grønne skiftet.

Vi vil også fremheve statsforvalters viktige rolle for å fremme rettsikkerhet og beste praksis-arbeid i forvaltningen. Vi støtter også rapportens konklusjon om at embetene og styringsetatene må jobbe mer målrettet for å få ned saksbehandlingstiden ved å iverksette varige tiltak.

Kommentar til DFØs anbefaling 1: *Embetene må sørge for bedre intern samordning mellom fagområder ut mot kommunene:*

Det er svært viktig at embetene sørger for god intern samordning mellom fagområdene ut mot kommunene.

NHO mener at en god intern samordning hos statsforvalterne er også knyttet opp mot hvilke oppgaver de er pålagt å løse og ikke minst hvilke interesser og hensyn som skal vektlegges når Statsforvalteren iverksetter nasjonal politikk.

I [instruksen til statsforvalteren](#) §1 står det at "*Statsforvalteren er Kongens og Regjeringens representant i fylket, og skal arbeide for at Stortingets og sentraladministrasjonens vedtak, mål og retningslinjer kan bli fulgt opp. Statsforvalteren skal med dette som utgangspunkt virke til gagn og beste for fylket og ta de initiativ som finnes påkrevd.*"

Videre er det i [hovedinstruksen](#) klart i kapittel «2 Statsforvalterens myndighet og ansvar» at *Statsforvalteren skal som sektormyndighet medvirke til iverksetting av nasjonal politikk. Dette*

gjøres gjennom veiledning, dialog og tilsyn med kommunene, fylkeskommunene, innbyggerne og berørte virksomheter.»

Videre kan det nevnes at ifølge [tildelingsbrevet](#) skal "medvirke til iverksetting av nasjonal politikk gjennom informasjon, veiledning og dialog med kommunene, fylkeskommunene, innbyggerne og berørte virksomheter». Videre er det gjort klart at «Statsforvalteren skal gjennom en tilpasset og målrettet kommunedialog sikre likebehandling, rettssikkerhet og kvalitet i lov- og tilskuddsforvaltningen. Den skal samtidig ivareta mangfoldet mellom kommunene som blant annet springer ut av avstander, befolkningstetthet, næringsgrunnlag, geografiske plassering i landet, økonomisk og sosial utvikling. Kommunedialogen skal prioriteres for å ivareta lokale forhold, viktige regionale og nasjonale interesser og for å nå målene for 2023 som angitt i kapittel 3.»

Likevel er det hverken i instruksene eller styringsdokumentene for 2023 (hovedinstruksen og tildelingsbrevet) fremhevet at nasjonal politikk om næringsutvikling, bedriftenes verdiskaping eller deres rolle i samfunnsutvikling, er et politikkområde som skal særlig vektlegges av statsforvalteren i sin rolle som *iverksetter av nasjonal politikk*.

I hovedinstruksen er begrepet «næring» nevnt kun 17 ganger; og da kun i forbindelse med skog- og trenæring (nevnt en gang), kulturlandskap (nevnt en gang), jordbruk/landbruk (nevnt fem ganger), reindrift (nevnt 5 ganger) og beredskap (nevnt seks ganger). Verdiskaping er kun nevnt fem ganger, og da i sammenheng med de samme næringene i tillegg til verdiskaping basert på naturarv.

I tildelingsbrevet er «næring» nevnt 28 ganger; 1 gang i forbindelse med grønt industriløft og ellers i hovedsak i forbindelse med de samme næringsveier som nevnt i hovedinstruksen.

Fra et samfunnsmessig ståsted er det klart uheldig at verdiskaping- og næringslivsomtale i styringsdokumentene ikke er et fremhevet og vektlagt politikkområde som statsforvalteren skal hensynta når man gjør avveininger mot andre interesser. Resultatet blir - for eksempel i plansaker - at avveininger gjøres uten nødvendig vektlegging av nasjonal politikk om verdiskaping, bedrifters plass i det grønne skifte og lokal samfunnsutvikling. Dette må rettes i instruks- og styringsdokumenter hvis statsforvalters rolle fortsatt skal være iverksetter av nasjonal politikk.

Vi ønsker en dialog med departementet om hvordan ovenfor nevnte hensyn i større grad kan ivaretas, og vi vil ta kontakt for et møte om dette.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon
Næringspolitisk avdeling

Christoffer Sahl
fungerende avdelingsdirektør

Andreas Pihlstrøm
advokat